

Особливості закупівель програмного забезпечення та послуг з його обслуговування

Інформатизація усіх сфер діяльності в країні зумовлює підвищення потреби замовників все частіше купувати для виконання своїх функцій програмне забезпечення (далі — ПЗ) та послуги з його обслуговування (встановлення, налагодження, надання консультацій тощо). Поділяючи всі предмети закупівель на товари, роботи та послуги, зрозуміло, що саме по собі ПЗ є товаром, а його обслуговування — це послуга. Однак у випадках, коли послуга пов'язана з обслуговуванням товару, при визначенні предмета закупівлі можуть бути нюанси.

У цій статті розглянемо, як же правильно здійснювати такі закупівлі — разом із ПЗ закупати й послуги з його обслуговування, чи предметом закупівлі буде окремо товар та послуга?

Визначення предмета закупівлі товару (програмного забезпечення) та послуг, пов'язаних з його постачанням (встановленням, супроводженням тощо)

Пунктом 15 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених [постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178](#) (зі змінами) (далі — Особливості), встановлено, що **предмет закупівлі визначається** замовником відповідно до вимог [Закону України «Про публічні закупівлі»](#) (зі змінами) (далі — Закон) та [Порядку визначення предмета закупівлі](#), затвердженого наказом Мінекономіки від 15.04.2020 № 708.

Предметом закупівлі є товари, роботи чи послуги, що закуповуються замовником у межах єдиної процедури закупівлі або в межах проведення спрощеної закупівлі, щодо яких учасникам дозволяється подавати тендерні пропозиції.

Пунктом 34 частини 1 статті 1 Закону визначено, що **товар** — це продукція, об'єкти будь-якого виду та призначення, у тому числі сировина, вироби, устаткування, технології, предмети у твердому, рідкому і газоподібному стані, а також **послуги, пов'язані з постачанням таких товарів, якщо вартість таких послуг не перевищує вартості самих товарів**.

Предмет закупівлі **ПЗ як товар** відповідно до Національного класифікатора України ДК 021:2015 «Єдиний закупівельний словник», затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 23.12.2015 № 1749 (далі — [ДК 021:2015](#)),

визначається за показником четвертої цифри, а саме за цифрою «0» в назві «Про публічні закупівель» ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело: https://radnuk.com.ua/praktyka_zakupivel/osoblyvosti-ukladennia-ta-reiestratsiia-dohovoriv-pro-zakupivliu-prohramnoho-zabezpechennia-ta-posluh-z-joho-obsluhovuvannia/

48110000-2 «Пакети програмного забезпечення для автоматизованих точок продажу», яку закупівель на одному порталі

48180000-3 «Пакети медичного програмного забезпечення»,

48190000-6 «Пакети освітнього програмного забезпечення» тощо.

Особливістю закупівлі ПЗ є те, що таке придбання зазвичай супроводжується супутньою послугою. Враховуючи норму пункту 34 частини 1 статті 1 Закону, якщо при закупівлі ПЗ:

виникає необхідність придбати **послуги, пов'язані з його постачанням**, і

вартість послуги, пов'язаної з використанням ПЗ, **не перевищує вартості самого ПЗ**,

то замовник може провести одну процедуру закупівлі, де предметом закупівлі буде товар — ПЗ за одним із кодів ДК 021:2015, якому він відповідає. При цьому послуги, що пов'язані з його постачанням, будуть враховані замовником при визначенні очікуваної вартості закупівлі.

Як визначити предмет закупівлі, якщо вартість послуги перевищує вартість товару

Якщо вартість послуги, пов'язаної з постачанням ПЗ, перевищує вартість товару (тобто ПЗ) або необхідно закупити послуги, що можуть бути не пов'язані з постачанням ПЗ (встановлення, налаштування, тестування, виявлення чи усунення недоліків, річна консультаційна підтримка тощо), то замовник здійснює закупівлю, предметом якої будуть **послуги**.

За ДК 021:2015 це може бути, наприклад, код **72260000-5 «Послуги, пов'язані з програмним забезпеченням»**, до якого належить обслуговування, розробка, впровадження тощо.

Наведемо приклад окремих умов договору, предметом закупівлі якого є лише послуги, пов'язані з обслуговуванням ПЗ.

Приклад. Умови договору про закупівлю послуг з обслуговування ПЗ

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. Виконавець зобов'язується надати Замовнику послуги з адміністрування (обслуговування) програмного забезпечення (код за ДК 021:2015 — 72260000-5 «Послуги, пов'язані з програмним забезпеченням») відповідно до умов даного Договору (далі — **послуги**), а Замовник **прийняти та оплатити такі Послуги на умовах, викладених у**

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

https://radnuk.com.ua/praktyka_zakupivel/osoblyvosti-ukladennia-ta-reiestratsiia-dohovoriv-pro-zakupivliu-prohramnoho-zabezpechennia-ta-posluh-z-joho-obslovuvannia/

Договори. Радник у сфері публічних закупівель

Все для закупівель на одному порталі

1.2. Послуги включають в себе:

- забезпечення підтримки працездатності системи автоматичного оновлення серверної та клієнтської частини комп'ютерної програми;
- забезпечення встановлення Програмного забезпечення на робочих станціях Замовника (за потреби) або надання допомоги при встановленні нових версій Програмного забезпечення;
- проведення навчання та/або підвищення кваліфікації працівників Замовника у роботі з Програмним забезпеченням;
- поточне консультування представників Замовника з питань роботи Програмного забезпечення за допомогою «Гарячої лінії» по телефону у робочий час Виконавця, крім суботи та неділі, електронної пошти та форуму користувачів Програмного забезпечення, а також виконання інформаційно-консультаційного обслуговування Замовника з питань експлуатації програмного забезпечення шляхом виїзду фахівців Виконавця до Замовника;
- оновлення Програмного забезпечення (випуск нових версій Програмного забезпечення) залежно від змін у законодавстві;
- забезпечення безперебійної працездатності Програмного забезпечення.

Ось приклад для завантаження договору про закупівлю послуг з урахуванням Особливостей.

Який вид закупівлі вибрати для закупівлі ПЗ та/або послуг з його обслуговування

Замовники приймають рішення про вибір виду закупівлі для придбання ПЗ або послуг з його обслуговування, керуючись Особливостями.

Тож, якщо вартість ПЗ або послуг перевищує 100 тис. грн, замовнику необхідно застосувати процедуру відкритих торгів з урахуванням Особливостей або електронний каталог (у разі закупівлі товару), а якщо сума менше 100 тис. грн, то замовник може укласти договір без застосування електронної системи закупівель (див. [шпаргалку уповноваженої особи щодо вартісних меж](#)).

Однак існують для таких закупівель і винятки. Так, **пунктом 13 Особливостей** передбачено, що придбання замовниками товарів і послуг, вартість яких становить або перевищує 100 тис. грн, може здійснюватися шляхом укладення договору про закупівлю **без застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу для закупівлі товару** у разі, коли:

товари чи послуги можуть бути поставлені чи надані виключно певним суб'єктом господарювання у випадку **необхідності захисту прав інтелектуальної власності**;

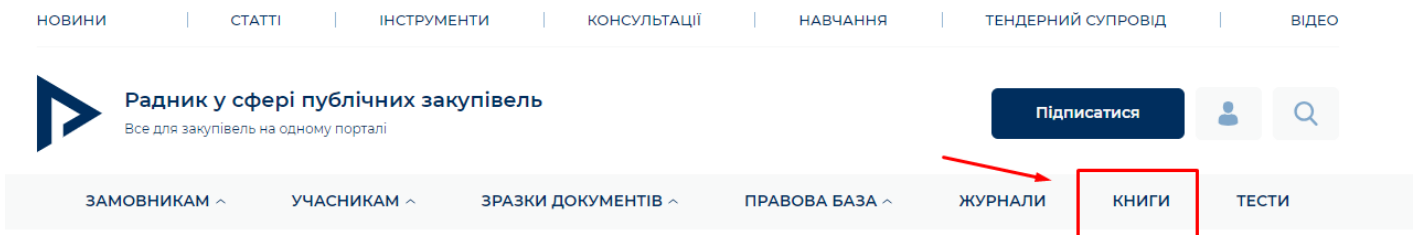
здійснюється закупівля **програмного забезпечення**, засобів зв'язку, пристроїв та засобів мережевої безпеки та інших засобів захисту технічної та інформаційної

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

https://radnuk.com.ua/praktyka_zakupivel/osoblyvosti-ukladennia-ta-reiestratsiia-dohovoriv-pro-zakupivliu-prohramnoho-zabezpechennia-ta-posluh-z-joho-ovuvannia/

інфраструктури Апаратом Ради національної безпеки і оборони України для забезпечення функціонування та розвитку Головного ситуаційного центру України у разі, коли інформація, що повинна бути оприлюднена в оголошенні про проведення відкритих торгів та/або в тендерній документації, **є інформацією з обмеженим доступом або коли її розголошення під час дії правового режиму воєнного стану може нести загрозу національній безпеці.**

Із застосуванням пункту 13 Особливостей вам допоможе електронна книга [«Закупівлі за виключеннями згідно з пунктом 13 Особливостей»](#).

Головна — Книги

Закупівлі за виключеннями згідно з пунктом 13 Особливостей

👁 1900 27 Липня 2023

Чи не найбільш спірна норма законодавства у сфері закупівель, яка дозволяє уникнути проведення відкритих торгів, є найбільш цікавою, можливо, інтригуючою для уповноваженої особи. Бо укласти «прямий» договір про закупівлю значно легше, ніж готувати тендерну документацію, дотримуватись кожного етапу й усіх вимог проведення такої процедури, як відкриті торги.

Редакція portalу «Радник» підготувала цю електронну книгу, щоб допомогти розібратись з тонкощами застосування виключень, що передбачені пунктом 13 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, що затверджено постановою КМУ від [12.10.2022 № 1178](#) (далі – Особливості).

1. Загальні, покрокові умови застосування пункту 13 Особливостей, які варто розуміти кожній уповноваженій особі:

- [Алгоритм здійснення закупівель за виключеннями, передбаченими пунктом 13 Особливостей, з 25.02.2023](#)
- [Добірка запитань щодо винятків по пункту 13 Особливостей](#)
- [Схема закупівель за пунктом 13 Особливостей та покрокові дії уповноваженої особи з 19.05.2023 по 07.09.2023](#)

2. Розбір усіх підпунктів (винятків), що передбачені пунктом 13 Особливостей

Економічна сутність видатків на закупівлю ПЗ та пов'язаних послуг

При плануванні та здійсненні закупівлі замовники, безперечно, дотримуються економічної класифікації видатків, визначеної Інструкцією щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 12.03.2012 № 333 (далі — Інструкція № 333), та планують закупівлю по тому коду економічної класифікації видатків (далі — КЕКВ), за яким у кошторисі видатків установи замовника затверджено відповідні бюджетні призначення.

Слід зазначити: попри те, що предметом закупівлі ПЗ є товар, оплата видатків

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з portalу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

https://radnuk.com.ua/praktyka_zakupivel/osoblyvosti-ukladennia-ta-reiestratsiia-dohovoriv-pro-zakupivliu-programnoho-zabezpechennia-ta-posluh-z-joho-obsluh-ovuvannia/

здійснюється не за КЕКВ 2210 «Предмети, матеріали, обладнання та інвентар», а за **КЕКВ 2240 або ж іноді і за іншими, наприклад 3110 або 3160.**

Так, за **КЕКВ 2240 «Оплата послуг (крім комунальних)»** замовники повинні планувати оплати таких видатків:

установлення (інсталяція) програмного забезпечення (програмних продуктів, інформаційних систем та комплексів, баз даних, вебсторінок / сайтів / порталів), подальшого користування, їх супроводження та обслуговування (у тому числі навчання користувачів);

придбання (постачання) програмного забезпечення (ліцензії на право користування програмним забезпеченням), на яке майнові права не передаються користувачу, при цьому майнові та авторські права на об'єкт інтелектуальної власності на зазначене програмне забезпечення залишаються у розробника (постачальника), а замовнику надається право користування цим програмним забезпеченням без права передачі самого програмного забезпечення та/або повноважень на його користування третім особам;

продовження терміну підтримки або післягарантійного обслуговування програмного забезпечення, систем баз даних.

За **КЕКВ 3110 «Придбання обладнання і предметів довгострокового користування»:** придбання оргтехніки, комп'ютерної техніки (у тому числі **придбання програмного забезпечення, яке передбачене разом з придбанням комп'ютерної техніки**).

За **КЕКВ 3160 «Придбання землі та нематеріальних активів»:** **придбання програмного забезпечення** для комп'ютерної та обчислювальної техніки (програмних продуктів, інформаційних систем та комплексів, баз даних, вебсторінок / сайтів / порталів тощо) **з передачею виключних прав на володіння, користування і розпорядження замовнику;** оплата **послуг із створення програмного забезпечення за умови передачі майнових прав власності замовнику.**

При цьому слід також нагадати замовникам, що, оскільки ПЗ належить до загального коду за ДК 021:2015 48000000-8 «Пакети програмного забезпечення та інформаційні системи», то, керуючись [Методикою визначення належності бюджетних програм, завдань, проектів, робіт до сфери інформатизації](#), затвердженою наказом Міністерства цифрової трансформації України від 29.03.2023 № 34, замовники повинні в установленому законодавством порядку погоджувати такі договори про закупівлю з Генеральним державним замовником Національної програми інформатизації (Міністерством цифрової трансформації України), оскільки вони виконуються в межах бюджетних програм, що належать до сфери інформатизації та/або містять заходи інформатизації. Реєстрація бюджетних зобов'язань за такими договорами в органах Казначейства здійснюється після їх погодження.

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело: https://radnuk.com.ua/praktyka_zakupivel/osoblyvosti-ukladennia-ta-reiestratsiia-dohovoriv-pro-zakupivliu-prohramnoho-zabezpechennia-ta-posluh-z-joho-obsluovannia/

[Інформатизація: перелік корисних посилань щодо погодження проєктів закупівель за Національною програмою](#) на одному порталі

Висновки

Відповідно до пункту 34 частини 1 статті 1 Закону, якщо при закупівлі товару виникає необхідність придбати послуги, пов'язані з його постачанням (**якщо вартість послуг є нижчою за вартість товару**), то таку закупівлю можна об'єднати та **предметом закупівлі визначити товар**.

Якщо ж вартість послуг **більше вартості товару** або такі послуги не пов'язані з постачанням такого товару, то предметами закупівель будуть **окремо товар** (ПЗ) та **окремо послуги**. Тобто замовнику доцільно провести дві окремі публічні закупівлі.

Однак відповідно до **Інструкції № 333** придбання ПЗ та пов'язаних з його використанням послуг здійснюється за КЕКВ 2240 «Оплата послуг (крім комунальних)» **як послуги**. Тому в кошторисі установи замовники мають планувати придбання ПЗ за КЕКВ 2240. Також за окремих умов може визначатися КЕКВ **3110 або 3160**.

Читайте також [«Купуємо програмне забезпечення: як правильно вибрати код закупівлі?»](#).